

S B Í R K A

INTERNÍCH AKTŮ ŘÍZENÍ GENERÁLNÍHO ŘEDITELE HASIČSKÉHO ZÁCHRANNÉHO SBORU ČESKÉ REPUBLIKY

Ročník: 2013

V Praze dne 19. února 2013

Částka: 11

O B S A H:

- Část I.**
11. Pokyn generálního ředitele Hasičského záchranného sboru ČR ze dne 19.2.2013, k činnosti jednotek požární ochrany při poskytování první pomoci na místě zásahu

11

POKYN

generálního ředitele Hasičského záchranného sboru České republiky

ze dne 19. února 2013,

k činnosti jednotek požární ochrany při poskytování první pomoci na místě zásahu

K činnosti jednotek požární ochrany při poskytování první pomoci na místě zásahu se stanoví

Čl. 1

Vymezení pojmů

Pro účely tohoto pokynu se definují následující pojmy:

- a) **první pomoc na místě zásahu** (dále jen „první pomoc“) jsou nezbytné úkony a opatření prováděné jednotkou požární ochrany (dále jen „jednotka PO“) při ohrožení života nebo poškození zdraví osob na místě zásahu. Účelem první pomoci je omezení rozsahu a důsledků tohoto ohrožení či poškození,
- b) **základní první pomoc** je soubor základních zdravotnických úkonů a opatření, která lze provést s prostředky první pomoci ve vybavení jednotek PO,
- c) **technická první pomoc** jsou opatření prováděné jednotkou PO odstraňující zevní fyzikální příčiny ohrožující život nebo zdraví člověka a zajišťující základní podmínky k poskytnutí první pomoci. Jedná se zejména o vyproštění a transport osob,
- d) **odborná zdravotnická první pomoc** je přednemocniční neodkladná péče včetně transportu do zdravotnického zařízení, zajišťovaná zpravidla zdravotnickou záchrannou službou (dále jen „ZZS“).

Čl. 2

Poskytování první pomoci

- (1) Jednotka PO poskytuje první pomoc na základě rozhodnutí velitele zásahu.
- (2) Velitel zásahu rozhoduje o rozsahu a prioritách poskytnutí první pomoci jednotlivým osobám na místě zásahu.
- (3) Po příjezdu ZZS na místo zásahu postupuje jednotka PO při poskytování první pomoci v souladu s pokyny posádky ZZS a jejího vedoucího (vedoucího lékaře).

Čl. 3

Systém kvalifikované odborné přípravy příslušníků HZS ČR pro poskytování první pomoci

- (1) Odborná příprava pro poskytování první pomoci (dále jen „odborná příprava“) příslušníků Hasičského záchranného sboru České republiky (dále jen „HZS ČR“) v rámci hasičského záchranného sboru kraje (dále jen „HZS kraje“), Záchranného útvaru HZS ČR (dále jen „ZÚ“), Školního a výcvikového zařízení HZS ČR (dále jen „ŠVZ“) a Střední odborné školy požární ochrany a Vyšší odborné školy požární ochrany ve Frýdku-Místku (dále jen „Škola PO“) musí být zajištěna hasičem se specializací pro poskytování první pomoci (dále jen „hasič-zdravotník“) a hlavním instruktorem pro poskytování první pomoci (dále jen „hlavní instruktor“).
- (2) Na každém HZS kraje, u ZÚ, ve ŠVZ a ve Škole PO se ustavuje jeden hlavní instruktor.

(3) Hasič-zdravotník se ustavuje na stanicích HZS kraje, v místě dislokace ZÚ, středisku ŠVZ a Škole PO v následujícím počtu:

- a) na každé stanici HZS kraje typu C1 až C3 jeden hasič-zdravotník na každou směnu,
- b) na každé stanici HZS kraje typu P0 až P4 jeden hasič-zdravotník,
- c) v každém místě dislokace ZÚ jeden hasič-zdravotník,
- d) v každém středisku ŠVZ jeden hasič-zdravotník,
- e) ve Škole PO jeden hasič-zdravotník.

(4) Hlavní instruktor může vykonávat současně také funkci hasiče-zdravotníka, pokud vykonává službu v místě, kde má být tato funkce zřízena.

(5) Výběr příslušníků HZS ČR do funkce hasiče-zdravotníka a hlavního instruktora se provádí na základě odborných předpokladů a na základě dobrovolnosti a zájmu.

(6) Příslušníky HZS ČR do funkce hasiče-zdravotníka a hlavního instruktora jmenuje příslušný služební funkcionář po splnění podmínek stanovených v tomto pokynu.

(7) V souvislosti se jmenováním příslušníka HZS ČR do funkce hasiče-zdravotníka a hlavního instruktora nevzniká nárok na vyšší tarifní třídu. Dlouhodobý a kvalitní výkon funkce je zpravidla ohodnocen zvýšením osobního příplatku ¹.

(8) Odborná příprava hasičů:

- a) odborná příprava hasičů se člení na základní a pravidelnou odbornou přípravu; základní i pravidelnou odbornou přípravu hasičů musí provádět hasič-zdravotník nebo hlavní instruktor,
- b) základní odbornou přípravu hasiči absolvují v rámci Nástupního odborného výcviku ²,
- c) obsah a rozsah základní odborné přípravy hasičů je dán učebními osnovami vydanými MV-generálním ředitelstvím HZS ČR (dále jen „generální ředitelství“),
- d) obsah a rozsah pravidelné odborné přípravy je dán osnovou, která je součástí pokynu, kterým se stanoví základní zaměření pravidelné odborné přípravy jednotek PO,
- e) součástí odborné přípravy mohou být i instrukčně metodická zaměstnání nebo výcvik v problematice poskytování první pomoci.

(9) Odborná příprava hasičů-zdravotníků:

- a) odborná příprava hasičů-zdravotníků se člení na základní a pravidelnou odbornou přípravu; základní i pravidelnou odbornou přípravu hasičů-zdravotníků musí provádět hlavní instruktor,
- b) základní odbornou přípravu hasiči-zdravotníci absolvují v rámci specializačního kurzu Neodkladná zdravotnická pomoc, případně v rámci zdravotnického vzdělání.
- c) obsah a rozsah základní odborné přípravy hasiče-zdravotníka v rámci specializačního kurzu Neodkladná zdravotnická pomoc je dán učebními osnovami vydanými generálním ředitelstvím,
- d) pravidelnou odbornou přípravu hasičů-zdravotníků provádí hlavní instruktor, její obsah a rozsah stanovuje na základě doporučení generálního ředitelství a vzhledem k aktuálním potřebám praxe,
- e) součástí odborné přípravy mohou být i instrukčně metodická zaměstnání nebo výcvik v problematice poskytování první pomoci,

¹ § 122 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění zákona č. 530/2005 Sb.

² Pokyn generálního ředitele HZS ČR č. 3/2013 k odborné způsobilosti příslušníků Hasičského záchranného sboru České republiky.

f) doporučenou součástí pravidelné odborné přípravy hasičů-zdravotníků je absolvování stáže u ZZS nebo zdravotnického zařízení s urgentním příjmem. V této souvislosti je vhodné, aby HZS krajů, ZÚ a generální ředitelství uzavřeli nebo aktualizovali se ZZS nebo vhodným zdravotnickým zařízením dohodu o spolupráci³.

(10) Odborná příprava hlavních instruktorů:

- a) za základní odbornou přípravu hlavního instruktora se považuje zdravotnické vzdělání,
- b) pravidelnou odbornou přípravu hlavních instruktorů organizuje generální ředitelství, vzhledem k aktuálním potřebám praxe a má obvykle formu instrukčně metodického zaměstnání nebo výcviku v problematice poskytování první pomoci,
- c) doporučenou součástí pravidelné odborné přípravy hlavních instruktorů je absolvování stáže v souladu s podmínkami uvedenými v čl. 9 písm. f).

Čl. 4

Odborná příprava jednotek HZS podniků, SDH podniků a SDH obcí

(1) Obsah a rozsah pravidelné odborné přípravy jednotek HZS podniků, SDH podniků a SDH obcí a je dán osnovou, která je součástí pokynu, kterým se stanoví základní zaměření pravidelné odborné přípravy jednotek PO. Pravidelnou odbornou přípravu jednotek HZS podniků, SDH podniků a SDH obcí provádí velitel jednotky s využitím konspektů odborné přípravy vydaných generálním ředitelstvím nebo jiné obdobné literatury.

(2) Jednotky HZS podniků mohou zřídit funkci hasiče-zdravotníka. Způsob odborné přípravy hasičů-zdravotníků HZS podniků a další náležitosti se obdobně řídí ustanoveními tohoto pokynu. Pravidelnou odbornou přípravu hasičů-zdravotníků HZS podniků provádí hlavní instruktor příslušného HZS kraje.

Čl. 5

Kompetence hasiče-zdravotníka a hlavního instruktora

(1) Hasič-zdravotník:

- a) má teoretické a praktické znalosti a dovednosti v poskytování první pomoci s využitím prostředků první pomoci ve vybavení jednotek PO,
- b) absolvoval specializační kurz Neodkladná zdravotnická pomoc nebo má zdravotnické vzdělání⁴,
- c) v organizačním řízení je v oblasti pravidelné odborné přípravy podřízen hlavnímu instruktorovi a
 - ca) předává své znalosti a vědomosti hasičům v rámci pravidelné odborné přípravy jednotky PO (v rámci ŠVZ a Školy PO se podílí zejména na odborné přípravě a výuce v rámci jednotlivých kurzů a předmětů, jejichž obsahem je problematika poskytování první pomoci),
 - cb) účastní se pravidelné odborné přípravy organizované pro hasiče-zdravotníky hlavním instruktorem,
 - cc) aktivně se seznamuje s novými poznatky v oblasti poskytování první pomoci,

³ § 1 odst. 4 zákona č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

⁴ Za zdravotnické vzdělání se v této souvislosti považuje také získaná odborná způsobilost k výkonu zdravotnického povolání v oboru řidič vozidla dopravy nemocných a raněných.

- d) v organizačním řízení je v oblasti zajišťování a udržování provozuschopnosti prostředků první pomoci podřízen technikovi technické služby zařazenému v denní směně (pokud je tato funkce zřízena) a v souladu s Řádem technické služby HZS ČR⁵
- da) provádí kontroly prostředků první pomoci a vede předepsanou dokumentaci,
 - db) zodpovídá za kompletnost, celistvost a funkčnost prostředků první pomoci u jednotky PO,
 - dc) při zpětném převzetí prostředků první pomoci zajišťuje v případě poškození nebo nefunkčnosti jejich vyřazení z používání nebo předání do opravy,
 - dd) vyřazuje prostředky první pomoci z užívání, pokud nesplňují stanovené podmínky,
 - de) zpracovává návrhy na doplnění a obnovu prostředků první pomoci,
- e) v operačním řízení se podílí na odborném dohledu nebo činnosti při poskytování první pomoci jednotkou PO.
- (2) Hlavní instruktor:
- a) má teoretické a praktické znalosti a dovednosti v poskytování první pomoci s využitím prostředků první pomoci ve vybavení jednotek PO,
 - b) má zdravotnické vzdělání v rozsahu absolutoria nejméně tříletého studia na vyšší odborné zdravotnické škole, nebo absolvoval střední vzdělání s maturitní zkouškou na střední zdravotnické škole⁶,
 - c) v rámci HZS kraje a ZÚ
 - aktivně se podílí na koordinaci odborné a metodické činnosti v problematice poskytování první pomoci,
 - vyhodnocuje a analyzuje zásahy, při kterých byla poskytována první pomoc,
 - organizuje a řídí odbornou přípravu hasičů v oblasti poskytování první pomoci a hasičů-zdravotníků,
 - je neopominutelným odborným konzultantem při výběru a nákupu prostředků první pomoci,
 - organizuje a účastní se součinnostních výcviků se složkami integrovaného záchranného systému (dále jen „IZS“) na úrovni kraje (zejména ZZS),
 - provádí kontrolní činnost zaměřenou především na úroveň znalostí hasičů a hasičů-zdravotníků v oblasti poskytování první pomoci,
 - koordinuje spolupráci s dalšími HZS krajů v oblasti poskytování první pomoci,
 - podílí se na výběru hasičů-zdravotníků a doporučuje je pro zařazení do funkce, případně navrhuje jejich odvolání z funkce,
 - účastní se pravidelné odborné přípravy organizované pro hlavní instruktory generálním ředitelstvím,
 - dle potřeby plní další úkoly spojené s problematikou poskytování první pomoci,
 - d) v rámci ŠVZ a Školy PO
 - organizuje a řídí odbornou přípravu v rámci jednotlivých kurzů a předmětů, jejichž obsahem je problematika poskytování první pomoci,
 - aktivně se podílí a koordinuje odborné a metodické činnosti v problematice poskytování první pomoci,
 - organizuje a řídí odbornou přípravu hasičů-zdravotníků,
 - je neopominutelným odborným konzultantem při výběru a nákupu prostředků první pomoci,

⁵ Pokyn generálního ředitele HZS ČR č. 21/2006, kterým se vydává Řád technické služby Hasičského záchranného sboru České republiky.

⁶ Tam kde nelze vzhledem k tomuto ustanovení obsadit funkci hlavního instruktora, může ji dočasně vykonávat některý z hasičů-zdravotníků.

- podílí se na výběru hasičů-zdravotníků a doporučuje je pro zařazení do funkce, případně navrhuje jejich odvolání z funkce,
- účastní se pravidelné odborné přípravy organizované pro hlavní instruktory generálním ředitelstvím,
- dle potřeby plní další úkoly spojené s problematikou poskytování první pomoci.

Čl. 6

Pracovní skupina „První pomoc“

- (1) Pracovní skupina „První pomoc“ (dále jen „pracovní skupina“) je poradním orgánem generálního ředitele HZS ČR v problematice poskytování první pomoci jednotkami PO.
- (2) Pracovní skupinu jmenuje generální ředitel HZS ČR na návrh náměstka generálního ředitele HZS ČR pro IZS a operační řízení.
- (3) Členy pracovní skupiny jsou vybraní příslušníci HZS ČR, zejména z řad hlavních instruktorů HZS krajů, ZÚ, ŠVZ a Školy PO a příslušníků generálního ředitelství.
- (4) Úkoly pracovní skupiny:
 - a) vyhledává nedostatky v oblasti poskytování první pomoci jednotkami PO, zjišťuje jejich příčiny a zdroje,
 - b) zpracovává metodické materiály pro provádění odborné přípravy hasičů, hasičů-zdravotníků a hlavních instruktorů,
 - c) zajišťuje a zpracovává program instrukčně metodických zaměstnání ke zvýšení odborné úrovně členů pracovní skupiny, hlavních instruktorů a hasičů-zdravotníků,
 - d) navrhuje zaměření a náplň odborné přípravy v oblasti poskytování první pomoci,
 - e) analyzuje vybrané zásahy, při kterých byla poskytována první pomoc,
 - f) zúčastňuje se odborné přípravy hasičů-zdravotníků a hlavních instruktorů,
 - g) vybírá a testuje nové věcné prostředky požární ochrany pro poskytování první pomoci,
 - h) spolupracuje s externími specialisty ostatních složek IZS a s výrobcí technických zařízení, případně ostatními subjekty,
 - i) dle potřeby plní další úkoly spojené s problematikou poskytování první pomoci.

Čl. 7

Účinnost

Tento pokyn nabývá účinnosti dnem vydání.

Čj. MV-52678-9/PO-IZS-2012

Generální ředitel HZS ČR
plk. Ing. Drahošlav Ryba v. r.

Obdrží:
HZS krajů
Záchranný útvar HZS ČR
SOŠ PO a VOŠ PO ve Frýdku-Místku
MV-generální ředitelství HZS ČR